

ПОЉОПРИВРЕДНЕ СТРУЧНЕ
СЛУЖБЕ СРБИЈЕ

Cara Lazara 15
34000 Kragujevac
tel: 034/ 335-923
fax: 034/336-092
e-mail: poljstanicakg@open.telekom.rs

PSSS „KRAГУJEVAC“ d.o.o.

BILTEN

*INFORMACIJE I SAVETI
U POLJODPRIVREDNOJ PROIZVODNJI*

Decembar, 2011. godine

Sadržaj:

<i>Muža krava</i>	3
<i>Zelena breskvna vaš</i>	4
<i>Perspektiva organske proizvodnje u Šumadiji</i>	5
<i>Jamčivost stabla jabuke</i>	6

Muža krava

Priprema vimena za mužu sastoji se od čišćenja, pranja i dezinfekcije vimena. Jako prljavo vime je potrebno oprati mlakom vodom i izbrisati mekom krpom natopljenom sa nekim dezinficijensom.

Pravilan postupak muže sastoji se iz sledećih faza:

- priprema vimena za mužu,
- predmuža ili izmuzivanje,
- masaža vimena,
- muža,
- domuzivanje,
- dezinfekcija sisa,

Predmuža ili izmuzivanje prvih mlazeva mleka iz vimena je jedna od najvažnijih faza. U posebnu posudu izmuzu se prva četiri pet mlazeva iz svake četvrti vimena. Prvi mlazevi mleka iz vimena sadrže najveći broj mikroorganizama, na taj način utičemo na smanjenje njihovog broja i na kvalitet mleka.

Masaža služi da stimuliše “puštanje” mleka. Dolazi do lučenja oksitocina, koji deluje na mlečne alveole da se kontrahuju, kako bi mleko sišlo u mlečnu cisternu, i postalo dostupno za mužu.

Muža - Jedini prirodni način ispuštanja mleka iz vimena je sisanje koje vrši tele. U praksi se koristi ručna i mašinska muža, stim što se isključivo koristi mašinska muža u intenzivnom držanju životinja.

Domuzivanje je postupak kojim se izmuzuju manje količine mleka koje su zaostale u vimenu. Izmuzivanje je značajno jer se upravo u poslednjim mlazevima nalazi najviše mlečne masti, koja utiče na bolju cenu mleka.

Dezinfekcija sisa se vrši jednostavnim uranjanjem sisa u dezificijens. S obzirom da je sisni kanal posle muže određeno vreme otvoren, dezinfekcijom sisa sprečava se prodor mikroorganizama u unutrašnjost vimena.

Marko Veljković
Diplomirani inženjer poljoprivrede za stočarstvo

Zelena breskvina vaš

Myzus persicae

Postoji više vrsta biljnih vaši koje napadaju breskvu i nektarinu. Kod nas je najznačajnija zelena breskvina vaš (MP)

Pored voćnih vrsta koje napada (breskva, nektarina, šljiva, kajsija, trešnja i dr.) ova vaš napada i veliki broj zeljastih biljaka. Tako vaš može napasti paradajz, papriku, kupus, grašak, krompir i mnoge druge biljne vrste. Šteta koju zelena breskvina vaš može napraviti, može biti veoma velika.

Na voću, u rano proleće sa bubrenjem popoljka, ova vaš se zavlači u pupoljak gde siše biljne sokove. Na cvetnim pupoljcima ostaje sve do precvetavanja i pojave prvih listova. Usled jačeg napada na cvetnih pupoljaka može doći do njihovog opadanja pre zametanja plodova. Nakon toga ova vaš se seli na listove i zametnute plodove. Ukoliko dođe do jačeg napada na plodovima, oni kasnije postaju kvrgavi. Listovi koji su napadnuti bivaju kovrdžavi. Neki listovi požute i opadnu.

Obično se sa zaštitom od ove vaši prilično kasni. Ona napravi znatnu štetu pre nego simptomi budu uočljivi. Zato je neophodno pratiti pojavu ove vaši još od faze kraja mirovanja vegetacije pa do pojave prvih pupoljaka i kasnije. Na napadnutim mestima javlja se obilje medne rose. Nju proizvodi sama vaš. To postaje pogodno lepljivo tlo za pojavu gljivičnih infekcija. Samim tim problem se komplikuje.

Neophodno na vreme krenuti sa zaštitom. Danas postoje brojni preparati koji vrlo efikasno suzbijaju štetočinu. Kao vrlo efikasni, pokazali su se preparati Konfidor 200, Aktara 25, Kalipso 480, Mospilan 20 i dr.

Dragana Tomić, dipl. ing. zaštite bilja

Perspektiva organske proizvodnje u Šumadiji

Poljoprivredno područje Šumadije sa svim svojim uslovima ima nesumljivo niz prednosti za povećanje broja hektara organske biljne proizvodnje tj. ukupne proizvodnje hrane. Svakako da je značaj organskog vida primarne poljoprivrede višestruk, kako kvalitetom proizvoda tako i statusom egzistencije stanovništva u ruralnim sredinama.

Osnovne biljne vrste na koje Srbija može da ima potencijal „organska,“ su voćarske, povrtarske i ratarske. Šumadija kao centralno područje sa svim svojim odlikama, pedološkim, agroekološkim tradicionalnim resursima i shvatanjima tj. odnosom prema agraru može da ima vodeće regionalno mesto u organskoj proizvodnji.

Uspešna organska proizvodnja počiva na zemljištu dobro snabdevenom organskom materijom, dobre strukture i vodno-vazдушnih osobina, bogatom živim svetom. Obrada zemljišta kao i sam plodored stavljaju se u prvi plan za ovu proizvodnju, kao i izbor jednogodišnjih i višegodišnjih biljnih vrsta što sve čini jedan sistem gajenja na drugačijem nivou od konvencionalnog.

Proizvodno područje Šumadije može da na 5-10% obradivih površina uvede organsku proizvodnju sa stručnim pristupom:

- u obradi zemljišta
- predsetvenoj pripremi
- plodoredom i izborom preduseva u organskoj proizvodnji
- izborom useva
- izborom sorte ili hibrida
- sistemom đubrenja i
- merama zaštite.

Da li ćemo u budućem vremenu učiniti ozbiljan korak na ovoj vrsti proizvoda još uvek je neizvesno. Naravno osnovne uslove za to imamo kao i metode, tehnološka znanja i sl. Neophodna su daleko veća podsticajna sredstva sa državnog nivoa.

Jamičavost stabla jabuke

Prouzrokovač: Virus jamičavosti stabla jabuke
Apple Stem Pitting Foveavirus (ASPV, ACLSV)

Virus jamičavosti stabla jabuke je vrlo rasprostranjen i ima ga skoro svuda u svetu. Od svih virusa koji se mogu naći na jbuci ovaj virus je najznačajniji. Kao što sam naziv kaže on izaziva pojavu jamičavosti na stablu. To dalje dovodi do propadanja stabla odnosno sele biljke jabuke. Virus se može naći i na drugim vrstama kao što su kruška i dunja. Virus latentno može biti prisutan skoro na svim sortama jabuke, kruške i dunje.

Prisustvo ovog virusa u velikoj meri utiče na smanjeni porasti i prinos zaraženih biljaka.

Glavna mera borbe protiv ovog virusa je zdrav sadni materijal. Iz tog razloga se godinama u Republici Srbiji kod proizvođača sadnog materijala jabučastog voća, obavezno uzimaju uzorci i ispituju na prisustvo ovih virusa.

Dragana Tomić, dipl. ing. zaštite bilja